



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Crisis Theologica**

**Cárdenas, Juan de**

**Sevilla, 1687**

Cap. I. Variæ opiniones referuntur.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

natur in hoc decreto, consistit in eo, quod remuneratio vitæ æternæ, non apprehendatur communiter à Fidelibus tamquam supernaturalis, aut apprehendatur vt naturalis; non enim tenentur id distinguere, cum extra scholas ij termini *naturalis*, & *supernaturalis*, sint parum noti; vt constat ex P. Pedro Hurtado defensore eius sententiæ. Vnde potest dici remunerationem æternam, de qua loquitur Paulus, esse supernaturalem specificative, non vero reduplicative, quatenus vt talis formaliter non cognoscitur, aut apprehenditur à Fidelibus communiter. Ex quo patet ad rationem dubitandi.

52. De sexta opinione inquiritur, an ea in vratur centura huius decreti? nempe Fidem explicitam Dei vt remuneratoris ex hoc ordine providentiæ, & lege Dei, & non ex natura rei, esse medium necessarium ad salutem. Et dicendum est, eam non subijci huic censuræ, neque ex illa inferri aliquid, quod ad verferetur predictæ opinioni. Nam bene componuntur hæc duo, & quod sit medium necessarium ad salutem, quod exprimitur in decreto; & quod id proveniat ex ordinatione Divinæ providentiæ.

53. Quamvis mihi probabilius sit, id provenire non solum ex ordinatione divinæ providentiæ supernaturalis, sed etiam ex convenientia, & proportione ipsorum actuum supernaturalium; quatenus Deus in sua ordinatione, & lege attendit ad proportionem ipsam actuum supernaturalium.



DISERTATIO XVI.

*An Fides late sumpta, ex testimonio creaturarum, aut ex alio motivo naturali, sufficit ad iustificationem?*

CAPVT I.

*Varia opiniones referuntur.*

SVMMARIVM.

*Refertur opinio damnata. n. 1.*

*Opinio, qua docet, posse aliquem iustificari cum sola cognitione naturali Dei habita ex creaturis. num. 2.*

*Opinio idem affirmans de cognitione naturali, tamen habita ex gratia Christi. num. 3.*

*Opinio docens, ad iustificationem sufficere cognitionem supernaturalem Dei habitam ex creaturis. n. 4.*

*Dua alia quaestiones orta ex tertia opinione. n. 5.*

*Quarta opinio docens, seclusa lege Dei, Fidem latam disponere ad iustificationem. 6.*

*Quinta opinio docens, infideles posse habere actus supernaturales, quibus merantur. Fidem de congruo. num. 7.*

1. **C**Um sine Fidei impossibile sit placere Deo, & iustificari, inquiritur in præsentia, an nomine eius Fidei possit intelligi cognitio, quæ non innitatur immediate in autoritate Dei revelantis, sed in testimonio creaturarum, iuxta id  
Psal.

Pfal. 18. *Celi enarrant gloriam Dei*, aut alio simili motivo naturali, quæ cognitio, quia non vere, & proprie Fides, dicatur Fides late sumpta. Pro cuius certa, & authentica decisione, damnat Pontifex hanc propositionem, quæ est vigesima tertia ex damnatis: *Fides late dicta ex testimonio creaturarum, similive motivo ad iustificationem sufficit.* Oportet ergo discutere, quænam opiniones ex referendis, inurantur censura præsentis decreti.

*Vega.* 2. Prima opinio est, quam docuit Vega lib. 6. in Trident. cap. 20. & 21. scilicet eum, qui invincibiliter ingoraret veritates Evangelicas, posse consequi iustificationem, & salutem sine Fide, & cum, sola cognitione naturali Dei, habita ex creaturis.

*Sotus* 3. Secunda opinio fuit Soti, concedens hoc ipsum, quod Vega, cum eo tamen discrimine, quod ea naturalis cognitio habita ex creaturis esset ex gratia Christi. Ita lib. 2. de natura, & gratia cap. 11., & hoc modo videtur adstrui ea cognitio supernaturalis quoad modum. Eam tamen opinionem retractavit Sotus in eodem loco in posteriori editione, & in 4. dist. 1. quæst. 2. art. 3.

*Lumb. Filger. Ripal.* 4. Tertia opinio est, quam Lumbier, & Filguera attribuunt P. Joanni Martinez de Ripalda, nempe sufficere ad iustificationem, cognitionem supernaturalem Dei habitam ex testimonio creaturarum, aut ex alio motivo distincto ab autoritate Dei revelantis: quam cognitionem vocat Fidem latam. sed revera id non docuit assertive iste Author; sed vbi proposuit fundamenta eius opinionis disp. 1. sect. 13. num. 204. [Asserto quarto. Nihilominus absolute decerno, Fidem strictam ad salutem esse necessariam. Quoniam neutra sententia neque affirmans,

neque negans (*id dixit ante hoc decretum Innocentij XI.*) evidentibus argumentis convincitur. In rebus autem probabilibus, & dubijs, quæ magni momenti sunt, qualis est res presenti disp. suscepta, tutioris partis iudicium eligendum est, etiam si oppositum proprio dictamini probabilius appareat. At iudicium partis affirmantis necessitatem Fidei strictæ ad iustificationem, tutius est, quia contotius communi Theologorum sententiæ, cui in rebus huiusmodi prudentis est iudicium submittere.] Et num. 212. & sequentibus multa proponit in eandem sentiam, & inter alia num. 214. ait: Quamvis plura, & nova, & ab alijs non expensa testimonia Sacrarum litterarum, Conciliorum, & Patrum, Theologicaque argumenta occurrunt; ea omnia deseruimus; & pro obsequio, & reverentia communis Theologorum sententiæ, non solum suffragium contrariæ cohibuimus, sed oppositum pro communi sententia tulimus, fidentes magis alieno, quam nostro dictamini.]

5. Ex qua opinione duæ aliæ quæstiones resultant. Prima est, an seclusa lege Dei, attenda solum natura actuum supernaturalium, Fides lata supernaturalis sufficiat ad iustificationem? Secunda, an infideles antequam convertantur ad Fidem, possint habere actus virtutum supernaturalium, scilicet absque Fide?

6. Igitur quarta opinio est, *Ripal.* quam videtur sequi P. Ripalda, dum num. 213. ait, de Fide lata disponente ad iustificationem, solum loqui ex natura rei, & seclusa lege Dei, & hoc modo asserere posse dari in infidelibus actus supernaturales, antequam perveniant ad Fidem in præsentem etiam ordine providentiæ; quamvis ex lege Dei id sit impossibile.

Quin-

7. Quinta opinio est eiusdem, quam etiam sub examine, & correctione Theologorum proponit, asserit que, Deum infidelibus immittere illustrationes supernaturales, quibus possunt elicere actus supernaturales; atque adeo Fidei actus non est simpliciter necessarius ad actus supernaturales infidelium: & per quos actus supernaturales liberos merentur de congruo consequutionem Fidei.

CAPVT II.

Quæ opiniones maneant damnatæ vi huius decreti.

SVMMARIVM.

- Subiacet damnationi qualibet opinio docens, non requiri ad iustificationem Fidem fundatam in Authoritate Dei. num. 8.
- Est sententia omnium Theologorum. num. 9.
- Probat ex sacra Scriptura. n. 10.
- Item ex Concilijs Tridentino, & alijs. num. 11,
- Item ex Sanctis Patribus. num. 12. & 13.
- Quadam responsio refutatur. n. 14.

**D**icendum omnino est, tres priores opiniones relatas subiacere damnationi huius decreti. Patet. Hoc enim decreto damnatur qualibet opinio, quæ docuerit, non esse necessariam ad iustificationem, Fidem fundatam in Authoritate Dei revelantis, sed sufficere Fidem late sumptam, scilicet quæ ex testimonio creaturarum, aut alio simili motivo habeatur: sed hæ tres opiniones affirmant sufficere cognitionem ex testimonio creaturarum ad iustificationem; vt singulas recolenti parebit: ergo hæ tres opiniones dam-

nate manent vi huius decreti.

- 9. Ideo autem iure merito damnantur, quia communis, & certa sententia Theologorum est, Fidem, quæ proprie, & strictè Fides est, scilicet fundata in Authoritate Dei revelantis, esse adulto omnino, necessariam ad iustificationem. Hanc dicit. P. Suarez disp. 12. de Fide sect. 2. num. 5. ita esse certam. *Vt nullus omnino in villo tempore, loco, vel occasione sine illo (actu Fidei) iustificari poterit: itaque ab hac regula nulla admittenda est exceptio.* Hanc assertionem in eogradu certam esse censeo, vt absque errore in Fide negari nequeat. Hæc Doctor eximius, refertque pro ea S. Thomam varijs in locis, & alios plurimos Doctores, & late probat ex scriptura, Concilijs, & Patribus; & argumentis Theologicis. *S. Tho.*
- 10. Quam iure merito hæc censura lata sit, probatur primo ex varijs scripturæ locis. Ad Habr. 11. *Sine Fide impossibile est placere Deo.* Vbi Apostolus probat Henoch habuisse Fidem; quia placuit Deo, & sine Fide impossibile est placere Deo. Et ad Rom 3. *Quem proposuit propitiationem per Fidem in sanguine ipsius.* Id est, Christi. Additque P. Suarez: *Ex quo colligimus, tam necessariam esse unicuique Fidem, quam est necessaria redemptio Christi.*
- 11. Probat ex Concilio Tridentino sess. 6. cap. 7. vbi ait: *Sacramentum Fidei, sine qua nulle vnquam contingit iustificatio.* & cap. 8. *Per Fidem ideo iustificari dicamur, quia Fides est humana salutis initium, fundamentum, & radix omnis iustificationis: sine qua impossibile est placere Deo, & ad Filiorum eius consortium pervenire.* Idem constat ex Concilio Milevitano can. 4., & Arausicano can. 5. apud P. Valencia 2.2. disp. 1. quæst. 2. punct. 1. *Triden.*
- 12. Probat tertio ex SS. Patribus, *Valencia.*

Bbb tribus,